

EL TEMPS QUE CORRE per JOAN F. MIRA

Hèrcules a Nova York

“Com vostès deuen saber, Zeus es va encapritxar (li passava sovint) d’una bella mortal de nom Alcmena, esposa del guerrer Amfitrió, que va deixar el seu nom als qui fan bona acollida als hostes: I aprofitant que Amfitrió era absent, a la guerra, Zeus prengué la seua forma, visità Alcmena, i s’hi va estar tan a gust que aturà el temps i va fer que aquella nit durara l’espai de tres dies complets.”

S upose que vostès ja ho han vist a la tele, que els americans, és a dir l’empresa Disney, han organitzat a Times Square, que és un dels cors de Nova York (New York, New York és més que una sola gran poma, New York té més d’un cor), una gran festa de presentació del nou heroi multinacional, el meu estimat Hèrcules o Heraclès, el meu heroi preferit. Ha estat, com havia de ser, la més gran *parade* o desfilada de l’any o del segle, amb carrosses cobertes de purpurina i atletes il·lustres vencedors en tota mena de jocs, inclòs Hèrcules Indurain, campió dels jocs de bicicletes. Els empresaris de la distracció planetària tenen un generós, i rediti-ci, sentit de la universalitat, i si conserven prejudicis puritans, aptes per a menors, no en conserven cap de prejudici temporal, literari i d’espècie zoològica. Els herois universals, per tant, poden eixir del llibre de la selva, dels tres mosqueters, de Nostra Senyora de París, o del bosc més amable i temperat, bambis, lle-ons, geperuts, artistes de l’esgrima, nens de cara trista del Londres del XIX, cent-un dàlmates o nanets i bruixes dels contes boreals. Ara una bella princesa Índia americana del segle més o menys XVII d. de C., ara un bell príncep grec d’un segle incert a. de C., tot es despatxa.

I així anem fent una mitologia universal i nova, amb les sirenes, les amazones, Quasimodo, Hèrcules i Bambi tot en el mateix sac, segurament acompanyats de tortugues *ninja* o d’algun personatge de *manga* o com es diga, que jo desconec. La diferència, segurament, és que de tots els herois creats per Disney i companyia, només Hèrcules, que jo sàpiga, és un verdader semidéu, fill il·lustre i canònic del pare dels déus, Zeus olímpic. Com vostès deuen saber, Zeus es va encapritxar (li passava sovint) d’una bella mortal de nom Alcmena, esposa del guerrer Amfitrió, que va deixar el seu nom als qui fan bona acollida als hostes: I aprofitant que Amfitrió era absent, a la guerra, Zeus prengué la seua forma, visità Alcmena, i s’hi va estar tan a gust que aturà el temps i va fer que aquella nit durara l’espai de tres dies complets. Quan, l’endemà, el marit es va presentar a la porta, brut i cansat, la senyora es va quedar molt sorpresa, ja es comprèn. Així va nàixer Hèrcules, embaràs místicament carnal, llarguíssima obra nocturna de Zeus, i no sé si la pel·lícula de Disney començarà la narra-

ció per aquesta bella nit, sense la qual tota la història es queda sense sentit: Hèrcules era qui era per aquesta superabundància del plaer diví, per la nit d’amor que va durar tres dies i tres nits. Jo ja entenc que ara la mitologia, com la història sagrada, es considera matèria prescindible, sense interès educatiu, enemiga de pedagogia, de la sana formació social i racional, etcètera. Molt bé. Ja ho pagarem durament quan els nous adults ja *només* siguen capaços de llegir tebeos (ja ho estem pagant: miren sinó quins són els llibres i els autors més acreditats, els que els editors promouen i el públic compra com a articles de bona cultura solvent). Entenc també que, a hores d’ara, la cultura clàssica, bíblica o greco-romana, ja no és aquell patrimoni de l’educació aristocràtica o burgesa, ja no és res. Vull dir que, “abans” (fins fa poques generacions, realment) la gent “cultura” sabia qui era Adam, Abraham, Saturn, els Titans, Prometeu o el profeta Daniel. Ara no ho sap ningú, ni la “classe culta” ni la resta. Això hem guanyat: en comptes d’eixamplar el coneixement, el suprimim. Per això em fa pànic pensar que el meu amic Heraclès, fill putatiu d’Amfitrió, fill natural de Zeus i d’Alcmena, heroi ordenador del món, viatger fins a les columnes del seu nom, pacificador, enemic de la brutícia i dels monstres que fan impossible la vida civil, condició d’aquesta poca cultura que conservem de l’invent dels grecs, em fa por que un heroi tan ric i complex quede reduït per Disney a un superman amb cinta al front i túnica curta. El problema és que Hèrcules és un heroi per a adults (sexe i violència, abans de la vida civil), i han volgut fer-ne un film per a tots els públics, és a dir, per a cervells infantils que no saben ni sabran qui eren els grecs. Espere que vostès, si han de triar entre matar un parell d’hores amb un film de Disney o amb la lectura d’Homer, sàpiguen complir amb el seu deure. Altrament, voldria dir que el món ja està definitivament perdut.

P. S. Que Hèrcules amb els dotze treballs ens ajude, als valencians, a alliberar-nos dels dotze perills contra la pau, que són el lleó devorador, l’hidra de la marjal, el porc salvatge, la cerva furiosa, les aus de plomes de ferro, el fem dels estables d’Àugias, el toro amb alè de foc, les egües que mengen carn humana, el cinturó de la reina, els bous de ponent i el gos de moltes boques. I que després viatgem amb ell al jardí de les pomes d’or, amén.